

NEWSLETTER prosinec 2011

Vážení,

vzhledem k naší snaze neustále zkvalitňovat služby poskytované společnostmi sítě ECOVIS, pokračujeme tímto číslem zpravodaje v pravidelném rozesílání novinek, popřípadě praktických rad vám, našim klientům. Informace zde uváděné nemají charakter stanoviska, ale budeme velice potěšeni, pokud vám budeme moci být nápomocni při řešení vašich problémů.

V tomto čísle zpravodaje se budeme věnovat problematice účtování ročních odměn zaměstnanců, přijatých dotací v cizí měně, zmíníme se o akciových opčních plánech a zaměstnaneckých akciích a budeme vás informovat o legislativních novinkách pro rok 2012.

Roční odměny zaměstnanců

V posledních měsících vyvolal u odborné veřejnosti velký ohlas judikát Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2011 (č. j. 8Afs 35/2010-106), který se týkal účtování o dohadných účtech pasivních. Správce daně neuznal jako daňově uznatelný náklad roku 2003 částku ročních odměn zaměstnanců zaúčtovanou jako mzdové náklady souvztažně s dohadnými účty pasivními. Podle správce daně měly být tyto náklady zaúčtovány až do zdaňovacího období 2004, ve kterém byly odměny zaměstnancům přiznány, a zaměstnancům vznikl na odměny nárok.

Podstatou sporu bylo, zda roční odměny zaměstnanců jsou nárokovou složkou mzdy, či nikoli. V posuzovaném případě bylo konstatováno, že roční odměny jsou nenárokovou složkou mzdy, neboť vznik nároku na tuto odměnu je dán jak ekonomickým výsledkem společnosti, tak rozhodnutím příslušných vedoucích pracovníků. Odměny byly závislé na úvaze příslušného vedoucího zaměstnance, který musel odměnu navrhnout, a další výše nadřazený odměnu schvaloval. V posuzované věci bylo sice pravděpodobné, že roční odměny vyplaceny budou, ale zaměstnancům nevznikl nezpochybnitelný a vymahatelný nárok. Společnosti nevznikl dluh vůči zaměstnancům. Nejvyšší správní soud se v tomto případě ztotožnil s názorem správce daně.

S ročními odměnami (bonusy) za daný rok se lze obecně vypořádat čtyřmi způsoby:

- Roční odměny jsou právně vymahatelné – jedná se o „klasický“ závazek vykázaný jako závazek vůči zaměstnancům nebo v rámci dohadných položek.
- Roční odměny jsou chápány jako standardní součást odměn zaměstnanců, anebo je jejich vyplacení považováno za pravděpodobné, ale není na ně právní nárok – jedná se o náklad a závazek (rezervu).
- Roční odměny jsou podmíněny prací v daném roce, ale nejsou chápány jako obvyklá součást odměn zaměstnanců – nejedná se o náklad, jedná se o podmíněný závazek, který je vhodné popsat v příloze k účetní závěrce.
- Odměny jsou jen formálně nazývány jako bonusy za uplynulý rok, ale nijak s ním nesouvisejí – v tomto případě nebudou tyto odměny vykázané ani popsány v závěrce za uplynulý rok.

Novinky ze sítě ECOVIS

V newsletteru ECOVISu vás budeme průběžně seznamovat s jednotlivými členy týmu, které mnohdy osobně znáte. Tentokrát vám představujeme Audit Managera – Ing. Gabrielu Rýpalovou.

Ing. Gabriela Rýpalová

Je mladou dynamickou ženou, působící v Evcovisu blf pozici audit manager dva roky.

První zkušenosti z oblasti účetního auditu začala čerpat před jedenácti lety ve společnostech tzv. „velké čtyřky“, kde se specializovala na klienty z oblasti obchodních společností a výrobních podniků.

V roce 2003 získala prestižní certifikát ACCA a samozřejmě je i její členství v komoře auditorů.

Do budoucna chce jít cestou dalšího osobního i profesního růstu a mít i nadále spokojené klienty.

Email:
gabriela.rypalova@ecovis.com

S ohledem na výše uvedené doporučujeme, aby společnosti prověřily své postupy v oblasti účtování o ročních odměnách. Při posuzování účtování ročních odměn je třeba vycházet z konkrétní úpravy podmínek vzniku nároku na odměny.

Pokud je přiznání ročních odměn vázáno na splnění konkrétních úkolů v daném účetním období (například provozní hospodářský výsledek a podobně) a přímo v pracovní smlouvě či ve vnitropodnikové směrnici je stanovena její výše, jako například určité procento, lze splnění kritérií, a tím i právní nárok na odměnu stanovit ke konci účetního období. V tomto případě je vhodné použít účtování pomocí dohadných účtů pasivních a odměny představují daňově uznatelný náklad.

Pokud však je přiznání nároku na odměny vázáno na další (subjektivní) podmínky, jako byl v uváděném případě návrh na schválení nadřízeným pracovníkem, schválení auditovaného výsledku hospodaření představenstvem atd., pak je třeba podle situace účtovat o rezervně na tyto odměny nebo o odměnách neúčtovat vůbec a případně je zveřejnit v příloze jako podmíněný závazek. Využití rezervy při účtování ročních odměn, případně jejich účtování až v dalším roce (podmíněný závazek), bude představovat časový posun v daňové znatelnosti nákladů.

Dotace v cizí měně

Účetní jednotky mohou být příjemci dotací poskytovaných z různých zdrojů – z veřejných rozpočtů v rámci České republiky, z evropských programů nebo soukromých prostředků. V praxi se můžeme setkat s případy, kdy účetní jednotky obdrží dotaci v cizí měně.

Nezpochybnitelný nárok na dotaci se zaúčtuje na vrub účtu Jiné pohledávky a ve prospěch účtu Zúčtování dotací (viz ČÚS č. 17, bod 3.7). Pro vyčíslení korunové hodnoty použije účetní jednotka kurz (aktuální či pevný) podle okamžiku uskutečnění účetního případu. Tím je okamžik, kdy se nárok na dotaci stal nezpochybnitelným (například datum, kdy účetní jednotka obdrží písemnou informaci o nároku na přidělení dotace).

Dotace zaúčtovaná na účtu Zúčtování dotací představuje zdroj v korunové hodnotě, který bude použit k pokrytí provozních nákladů nebo k pořízení dlouhodobého nehmotného či hmotného majetku.

Korunová hodnota stanovená podle předchozího odstavce je konečná a neupravuje se o změny měnového kurzu, neboť se nejedná o závazek vyjádřený v cizí měně podle § 6 odst. 12 a § 24 odst. 6 zákona o účetnictví.

Z důvodu pohybu kurzu vznikne kurzový rozdíl mezi pohledávkou (tj. nárokem na dotaci) a jejím vyrovnáním (příjetím dotace). Kurzový rozdíl vzniká na účtu pohledávky také k rozvahovému dni v případě, že dotace dosud nebyla přijata.

Problém může nastat, pokud není dotace přijata ve stejné výši, v jaké byla nárokována. V tom případě je třeba opravit původní účtování nároku na dotaci a její zúčtování za použití stejného kurzu, jakým byl nárok a zúčtování původně zaúčtován. Kurzový rozdíl opět vzniká pouze na účtu pohledávky. U účtu Zúčtování dotací se jedná o změnu odhadu.

Při vrácení dotace, ať již z důvodu jejího nevyčerpání, nebo porušení podmínek, vzniká závazek vrátit dotaci. Na účtu Zúčtování dotací se povinnost vrácení zaúčtuje v hodnotě původního nároku souvztačně ve prospěch závazku vůči poskytovateli dotace. Závazek z titulu vrácení peněz se zaúčtuje již v aktuálním nebo pevném kurzu s vyčíslením kurzového rozdílu. Kurzový rozdíl také vznikne při úhradě.

Ilustrativní příklady k účtování dotací v cizí měně můžete najít v interpretaci Národní účetní rady I22 – Dotace v cizí měně.

Akciové opční plány a zaměstnanecké akcie

Akciové opční plány a zaměstnanecké akcie jsou v poslední době stále oblíbenější benefit, a také nástroj pro motivaci nejen vedoucích pracovníků. Nabídne-li zaměstnavatel svým zaměstnancům část akcií společnosti, je to jeden z nejjednodušších způsobů, jak si udržet kvalifikované a perspektivní pracovníky po co nejdelší dobu. V praxi to znamená, že se ze zaměstnanců stávají vlastníci, kteří mají zájem na tom, aby „jejich“ společnost prosperovala. Pokud jsou navíc počet získaných akcií nebo výše opce podmíněny podaným výkonem nebo výsledky společnosti, je tento benefit pro zaměstnance i dobrá motivace.

Dříve byla nabídka firemních opčních plánů doménou pouze v zahraničí. Nyní se ale i zaměstnanci českých poboček těchto zahraničních společností mohou účastnit celosvětových firemních plánů odměňování zahraničních firem.

Zaměstnanci si tak mohou na opčních plánech ke své běžné mzdě poměrně slušně přivydělat. Jaké dani a odvodům pojistného podléhá tento benefit?

Udělení opce na nákup akcií není pro zaměstnance zdanitelný příjem. Tím je až realizace opce, kdy zaměstnanec nakupuje za cenu nižší, než je aktuálně cena tržní, a tento rozdíl je poté zdanitelný příjem zaměstnance.

O tom, jak a kdy se tento příjem zdaní, u nadnárodních firem rozhoduje, zda prodej akcií na základě opcí prochází účetnictvím české pobočky, která daného pracovníka zaměstnává, či nikoliv. Pokud mateřská společnost své náklady na prodej akcií přefakturuje místní pobočce, připočte se cenový rozdíl při nákupu akcií do výplaty zaměstnance. Tento cenový rozdíl je zdanitelný příjem zaměstnance, který podléhá 15procentní dani a odvodům sociálního a zdravotního pojištění.

Pokud ovšem nedojde k přefakturaci nákladů z mateřské společnosti do místní pobočky, měl by zaměstnanec podat vlastní daňové přiznání a tento příjem sám zdanit. V tomto případě by z tohoto příjmu zaměstnanec nezaplatil zdravotní a sociální pojištění.

Při prodeji akcií po více než šesti měsících platí – stejně jako u jiných cenných papírů – osvobození od daně z příjmu. Prodá-li své akcie zaměstnanec dříve, musí podat daňové přiznání a tento příjem zdanit.

Legislativní novinky

Daň z nemovitostí

Novela zákona o dani z nemovitostí byla vyhlášena ve Sbírce zákonů pod číslem 212/2011 Sb. a mimo jiné zvyšuje sazbu daně u pozemků v případě, že je jejich povrch tvořen zpevněnou plochou, která je užívána k podnikatelské činnosti nebo v souvislosti s ní. Novela nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2012.

Daň z přidané hodnoty

Od 1. ledna 2012 dojde ke zvýšení snížené sazby daně z 10 % na 14 %. Základní sazba daně ve výši 20 % zůstává zachována. Přechodné ustanovení mezi roky 2011 a 2012 řeší zúčtování záloh včetně fiktivního dne uskutečnění zdanitelného plnění u dodání vody, elektřiny, tepla, chladu atd.

Od 1. ledna 2013 novela počítá se zavedením jednotné sazby daně z přidané hodnoty ve výši 17,5 %.

Novela umožňuje použít pro opravovaný základ daně v cizí měně kurz platný k prvnímu pracovnímu dni kalendářního roku. Dodavatel má na výběr, zda použije kurz původního zdanitelného plnění, nebo kurz platný první pracovní den kalendářního roku. Tato možnost však může být problematická pro odběratele, který má povinnost snížit nárok na odpočet v tom zdaňovacím období, kdy se dozví o rozhodných okolnostech pro vznik povinnosti provést opravu základu daně, pokud není jasné, jaký kurz přepočtu dodavatel zvolí.

Mění se ustanovení o náležitostech opravného daňového dokladu, kdy plátce může na opravném daňovém dokladu uvést pouze souhrnné rozdíly a nemusí uvádět odkazy na veškeré původní doklady. Doposud byla tato zjednodušení uvedena pouze v Informaci Generálního finančního ředitelství k uplatňování DPH u tzv. bonusů a skont ze dne 29. 4. 2011.

Po novele bude opět možné prokazovat chybějící náležitosti daňového dokladu včetně DIČ i jiným způsobem, pokud nebudou uvedeny na dokladu.

Novela stanoví u technického zhodnocení staveb, bytů a nebytových prostorů období úpravy nároku na odpočet na deset let místo současných pěti let.

Od 1. ledna 2012 se bude ručení za nezaplacenou DPH dodavatelem vztahovat i na případy, kdy odběratel zaplatí za zdanitelné plnění dodavatelé na účet vedený poskytovatelem platebních služeb mimo tuzemsko a dodavatel DPH uvedenou na faktuře nezaplatí správci daně.

Od 1. ledna 2012 vstupuje v účinnost již platné ustanovení § 92e zákona o DPH, které přenáší povinnost priznat daň u stavebních prací z dodavatele (českého plátce daně) na odběratele (českého plátce daně). Režim přenesení daňové povinnosti vyžaduje vést speciální evidenci pro daňové účely a předkládat správci daně výpis z této daňové evidence ve formátu a struktuře jím upravenými.

Novela nově definuje zdravotní služby a související služby v návaznosti na nově přijaté zákony.

Obchodní zákoník

Prezident podepsal novelu obchodního zákoníku, která v reakci na vývoj judikatury Nejvyššího správního soudu mimo jiné od 1. ledna 2012 umožní souběh funkce jednatele či člena představenstva se zaměstnaneckým poměrem.

Přehled některých změn vyplývajících z daňové reformy, kterou schválila v listopadu sněmovna v rámci zákonů souvisejících se vznikem jednoho inkasního místa. Změny by měly být účinné od 1. ledna 2013:

- Zrušení konceptu superhrubé mzdy s daňovou sazbou ve výši 15 % z příjmu a zavedení 19% sazby daně z příjmů pro fyzické osoby, která bude vypočítána z hrubé mzdy; u příjmů zahrnutých do samostatného základu daně zůstane sazba 15 %.
- DPPO zůstává na 19 %.
- Sjednocení sazeb odvodů pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění na 6,5 % u živnostníků i zaměstnanců, kterým se tak odvody na zdravotní pojištění zvýší o 2 %.
- Odvody zaměstnavatele za zaměstnance na sociální a zdravotní pojištění budou nahrazeny daní z úhrnu mezd ve výši 32,5 %, což bude pro zaměstnavatele znamenat snížení o 1,5 %.
- Snížení stropu pro sociální pojištění na čtyřnásobek průměrné mzdy, pro zdravotní pojištění má strop zůstat na šestnásobku.
- Zavedení daňového zvýhodnění ve výši 3000 Kč pro zaměstnance formou zaměstnanecké slevy a zaměstnaneckého bonusu.
- Předmětem daně z příjmů fyzických osob budou nově výměny pozemků při pozemkových úpravách.
- Sazba daně z převodu nemovitostí zůstává na třech procentech.

V případě potřeby kontaktujte svého partnera ze skupiny ECOVIS, nebo následující garanty jednotlivých produktových linek:

AUDITORSKÉ SLUŽBY A ÚČETNÍ PORADENSTVÍ

Ing. Miloš Fiala
e-mail: milos.fiala@ecovis.com

IAS-IFRS SPECIALISTA

Ing. Jan Bláha
email: jan.blaha@ecovis.com

DANŇOVÉ PORADENSTVÍ

Hans van Capelleveen
email: capelleveen@cbctax.cz

PODNIKOVÉ FINANCE

Ing. Jan Slabý
email: jan.slaby@ecovis.com

VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

Ing. Marie Hlaváčová
email: marie.hlavacova@ecovis.com

AUDITORSKÉ SLUŽBY

prague-blf@ecovis.com

DANŇOVÉ PORADENSTVÍ

prague-blf@ecovis.com

PODNIKOVÉ FINANCE

prague-cf@ecovis.com

VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

prague-dti@ecovia.com

A member of ECOVIS International tax advisors accountants auditors lawyers in Austria, Belgium, Bulgaria, China, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Great Britain, Greece, Hong Kong, Hungary, India, Ireland, Italy, Japan, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Qatar, Republic of Korea, Romania, Russia, Slovak Republic, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine and USA (associated partners).

ECOVIS International is a Swiss association. Each Member Firm is an independent legal entity in its own country and is only liable for its own acts or omissions, not those of any other entity.

ECOVIS blf s.r.o., Office Park Nové Butovice, Budova A, Bucharova 1281/2, Praha 13, PSČ 158 00
ECOVIS DTI Consult s.r.o., Senovážné náměstí 1565/16, Praha 1, PSČ 110 00
ECOVIS Corporate Finance s.r.o., Těšnov 1059/1, Praha 1, PSČ 110 00